

VIDEO MODEL DESTEKLİ ÖĞRETİMİN GİTAR PERFORMANSINA ETKİSİ*

THE EFFECT OF MODEL AIDED TEACHING ON GUITAR PERFORMANCE

Ali ERİM ** , Sadık YÖNDEM***

** Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

*** Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

ÖZET:

Bu araştırmada, video model destekli öğretimin, başlangıç aşamasındaki klasik gitar öğrenci performanslarına olan etkisi araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda eğitim fakültesinde seçmeli "Gitar Öğretimi" dersi öğrencilerine deneysel uygulama yapılmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin performansları video kamera ile kaydedilmiş, bu kayıtlar üç ayrı gözlemci tarafından değerlendirilmiştir. Gözlemciler arası uyum için Kendall W Uyuşma Katsayısı, elde edilen verilerin analizi için ise Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, video model destekli gitar öğretimin, gitar tutuş, sağ el, sol el performansları ve tek sesli bir eser üzerindeki performansa olumlu etkisi olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Gitar, Gitar Eğitimi, Video Model, Öğretim.

ABSTRACT:

This research examines the effect of video model aided teaching technique on performances of classical guitar students at beginner level. To achieve these objective in the Faculty of Education elective "Guitar Instruction" course students of the experimental application was. The performance of experimental and control group students were recorded with a video cameras and these recordings were evaluated by three different observers. Kendall's coefficient of concordance was applied for harmony between the observers and Mann Whitney U test was applied for analysis of the obtained data. Research results indicated that the video aided guitar teaching technique has a positive influence on holding the guitar, right hand - left hand performances and performances on a monodical piece.

Key words: Guitar, Guitar Education, Video Model, Teaching.

*Bu makale Ali Erim tarafında Sadık Yöndem danışmanlığında yapılan doktora tezinden derlenmiştir

1.GİRİŞ:

İnsanın yaşamını sürdürebilmesi hayvanlardaki gibi içgüdüleriyle değil, öğrenme yoluyla edindiği davranışları sayesinde. Öğrenmenin insan hayatında bu denli önemli olması, bilim adamlarının ve araştırmacıların bu alana yoğunlaşmalarına neden olmuştur. Fidan ve Erden (1987:173)'e göre öğrenme; “yaşam boyu karşılaşılan çeşitli durumlarla etkileşimler sonucunda kişide oluşan kalıcı davranış değişmeleridir”. Öğrenme yoluyla insanlar bilgi, beceri, tutum ve değerler kazanırlar. Konuşmayı, birlikte yaşamayı, yazı yazmayı, enstrüman çalmayı ve benzeri birçok davranışı öğrenme yoluyla elde ederler. Bilgi ve becerileri sanatsal alanda değerlendirmenin yollarından biri müzik sanatı ile çeşitli düzeylerde uğraşmaktır. Müzik, insanlığın var olduğu dönemden bugüne kadar insan hayatının vazgeçilmez bir unsurudur. İnsan yaşamının ve davranışlarının olumlu yönde gelişmesinde müziğin tartışılmaz etkileri vardır. Müziğin öğretimi de çeşitli düzeylerde gelişmektedir. Uçan (1994) müzik eğitimini “Genel Müzik Eğitimi”, “Mesleki Müzik Eğitimi” ve “Özengen Müzik Eğitimi” olmak üzere üç başlık altında incelemiştir.

Müzik eğitiminin vazgeçilmez unsurlarından birisi çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi bireyin gelişmesine bilişsel, duyuşsal ve devinışsel alanlarda katkılar sağlamaktadır. Eğitimde en önemli faktörlerden biri de iyi donanımlı öğretmendir. Tuckman'a göre sosyal öğrenme kuramının en önemli ögesi modeldir. İnsanların bir davranışı öğrenebilmeleri için, o davranışın başkaları (model) tarafından nasıl yapıldığını görmeleri gerekmektedir (Akt.Yeşilyaprak ve Diğerleri. 2004). Çalgı eğitiminin başlangıç aşamasında model alınan kişi, çalgıyı öğreten öğretmendir. Öğrenci derslerde model aldığı öğretmenini gözlemleyerek yeni davranışlar kazanmaktadır. Fakat özengen çalgı öğretiminde dersler genellikle haftada bir kez yapılmakta, bu durum öğrenimi yavaşlatabilmektedir. Ayrıca öğrenilenlerin unutulmasına neden olabilmektedir.

Günümüzde öğretim teknolojileri kullanımındaki geniş olanaklar, öğrenme kuramlarının daha etkili kullanılması ve uygulanmasını sağlayarak eğitmen ve araştırmacılara büyük olanaklar sunmaktadır. Öğrenme kuramları ve bu kuramların daha etkin bir biçimde uygulanmasına olanak sağlayan öğretim teknolojilerinin kullanımı, çalgı öğretiminde daha etkin yapılabilmesi için önemlidir. Orhan-Akkoyunlu (1999)'ya göre; video ve televizyon göze ve kulağa anında seslenebilen, dolayısıyla öğrenenin öğrenmeye karşı olan ilgi ve dikkatini çeken, öğrenmedeki etki düzeyi yüksek iletişim araçlarıdır. Bunun yanında öğrenene bireysel öğrenme olanağı ve zaman-mekan açısından bağımsız öğrenme ortamı yaratma olanağı sunan etkin bir öğretim materyalidir. Eğitimde video kullanımının avantajları, son yıllarda gitar eğitimcilerinin de dikkatini çekmektedir. Son zamanlarda hazırlanan çeşitli çalgılara yönelik metotlara sesli ve görüntülü destek amaçlı CD ve DVD'lerin eklendiği görülmektedir (Çağrı,2008, Sayar,2007, Torun,2006, Türkaydın,2005, Yeprem,2004.)

Özengen gitar öğretiminin daha etkin bir biçimde yapılabilmesine katkıları olabilecek video model desteğinin, başlangıç aşamasındaki özengen klasik gitar öğrencilerinin performanslarına etkisinin araştırılmasıyla, özengen gitar eğitimine dolayısıyla müzik eğitimine ve bu alanda yapılacak başka araştırmalara önemli katkılar sağlanması hedeflenmektedir.

1.1. Problem

Özengen gitar öğretiminde video model desteğinin öğrenci performansına etkisi nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, özengen klasik gitar dersinin kapsamı içinde video model desteğine ilişkin etkililiğin test edilmesi ile özengen gitar eğitimi alanına katkı sağlamaktır. Bu amaçla araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında gitar tutuş performansları açısından fark var mıdır?
2. Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında sağ el performansları açısından fark var mıdır?

3. Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında sol el performansları açısından fark var mıdır?
4. Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grup ile uygulanmayan grup arasında eser üzerindeki performansları (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) açısından fark var mıdır?

1.3. Hipotezler

1. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun gitar tutuş performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
2. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun sağ el performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
3. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun sol el performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
4. Video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grubun eser üzerindeki performans (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme) puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Bu araştırmada deneysel desen olan son-test kontrol grup yöntemi uygulanmıştır. Araştırma birisi deney grubu diğeri kontrol grubu olmak üzere iki grup üzerinde yapılmıştır.

Tablo.2.1. Araştırmanın deseni

GRUPLAR	ÖĞRETİM ETKİNLİĞİ	SONTEST
Deney- I	Geleneksel öğretim + Video model desteği	Gözlem puanları
Kontrol –II	Geleneksel öğretim	Gözlem puanları

2.2. Katılımcılar

Bu araştırma A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf ile Özel Eğitim Bölümü Zihin Engelliler Öğretmenliği Anabilim Dalı I. ve II. Öğretim 3. sınıf ders programlarında seçmeli bir ders olan “Gitar Öğretimi” dersi öğrencilerinin katılımıyla yapılmıştır. Bu bölümlerin seçilme nedeni; bu bölümlerde 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde ilk kez seçmeli gitar dersi açılması ve öğrencilerin tamamının gitara yeni başlıyor olmasıdır. Deney grubu ve kontrol grupları 11’er öğrenciden oluşmuştur.

2.3.Ses ve Görüntü Kayıtlı Öğretim Materyalinin Hazırlanması

Sesli ve görüntülü öğretim materyalinin içeriği, gruplara derslerde anlatılan konuların içeriği ile örtüşmektedir. Sesli ve görüntülü öğretim materyalinin hazırlanmasındaki amaç; model gitar öğretmeni tarafından uygulamalı olarak anlatılan derslerin, öğrenciler tarafından istenilen süre ve sayıda izlenebilmesidir. Kayıтта model olarak uygulama gruplarının kendi gitar öğretmeni kullanılmıştır.

2.4. Performans Ölçümünde Kullanılmak Üzere Öğretilen Eser

15. y.y.'dan kalma bir Fransız Halk Ezgisi olan "Sur Le Pont D' Avignon" (Avignon Köprüsü) Roberto Fabbri'nin Suiniamo la Chitarra (2000) adlı gitar metodundan alınmıştır.

2.5. İşlem Süreci

Konular, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere kendi gitar öğretmenleri tarafından, geleneksel yöntemle üç haftalık ders saati süresince anlatılmıştır. Üçüncü haftanın sonunda deney grubu öğrencilerine video destek amacıyla hazırlanmış sesli ve görüntülü CD verilmiştir. Deney grubu öğrencileri video model destek amaçlı verilen CD'leri bir hafta içerisinde ortalama 3.18 gün izlemişlerdir. Ayrıca deney grubu öğrencileri bir hafta içerisinde ortalama 3.33 gün gitar çalışmışlardır. Kontrol grubu öğrencileri ise bir hafta içerisinde 3.27 gün gitar çalışmışlardır. CD'ler verildikten bir hafta sonra, öğrencilerin eser üzerindeki performansları video kamera ile kaydedilmiştir. Video kameraya yapılan kayıtlar 1 den 22 ye kadar numaralandırılarak track'ler halinde CD' lere kaydedilmiştir. Bu numaraların hangi öğrenciyi temsil ettiği ayrıca bir form hazırlanarak listelenmiştir.

2.6. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Araştırmada verilerin toplanması, CD'lere kaydedilen öğrenci performanslarının, gözlemciler tarafından gözlem formları aracılığıyla değerlendirilmesi ve bu değerlendirmelerin puanlara dönüştürülmesi yoluyla sağlanmıştır.

2.7. Gözlem Formlarının Oluşturulması.

Gözlem formu geliştirilirken literatür taranmış (Yöndem,1998:103, Alpagut 2001:165, Durak,2007:150) ve uzman görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca özel bir ilköğretim okulunda ön uygulama yapılmıştır. Uygulama sonucunda sekiz maddeden oluşan gözlem formuna sol el performansı ölçümüne yönelik bir madde daha ilave edilerek 9 maddeye dönüştürülmüştür. Gözlem formunda her bir maddeye 1'den 5'e kadar puanları temsil eden betimleyici ifadeler verilmiştir. Bunlar; Çok az=1, Az=2, Kısmen=3, Çok=4, Tamamen=5 puan olarak belirlenmiştir.

Kayıtları değerlendirmek için üç gitar eğitimcisi belirlenmiştir. Gözlemcilerin belirlenmesinde, çalıştıkları kurumlar, çalışma yılları ve özgen müzik eğitimi alanında gitar öğretmenliği yapmış olma durumları dikkate alınmıştır. Üç puanlayıcının yapmış olduğu değerlendirmenin tutarlılık ve güvenilirliğini belirlemek için Kendall W Uyum Katsayıları hesaplanmıştır.

Tablo.2.2. Gözlemciler arası uyum katsayıları

	Kendall W Uyum Katsayıları
Gitar tutuş performanslarına yönelik gözlemci uyumu	0,82
Sağ el performanslarına yönelik gözlemci uyumu	0,88
Sol el performanslarına yönelik gözlemci uyumu	0,82
Eser üzerindeki performansa yönelik gözlemci uyumu	0,95

Tablo 2.2. incelendiğinde, gözlemcilerin verdikleri puanların korelasyon katsayılarının 0,82-0,95 aralığında olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin verdiği puanların +1 düzeyine göre oldukça yüksek düzeyde dağılım gösterdiği anlaşılmıştır. Bu duruma göre gözlemcilerin verdiği puanların kendi içerisinde tutarlılık gösterdiği ve benzer sonuçlara işaret ettiği görülmüştür.

2.8. Verilerin Çözümlemesi

Gözlemciler arasında yeterli uyum olduğu için, öncelikle deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin her birinin üç gözlemciden aldıkları puanların ortalamalarının aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Etki büyüklükleri için, Cohen d hesaplamaları yapılmıştır. Daha sonra, deney kontrol gruplarının son test puanlarının birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Araştırmanın deseninden dolayı iki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların anlamlı olup olmadığının test edildiği az denekli deneysel çalışmalarda kullanılan Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Gözlemci puanları arasında uyum yüksek çıktığı için, her bir gözlemcinin puanlarının ortalamaları alınıp karşılaştırılmıştır. Araştırmanın istatistiksel işlemleri SPSS 15.0 paket programla gerçekleştirilmiştir.

3.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, ölçme araçları ile elde edilen veriler, uygun istatistiksel tekniklerin yardımıyla analiz edilmiş, sonuçlar tablo halinde açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Hipotez 1. Deney ve kontrol gruplarının “Gitar Tutuş Performansları” na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.1. Gitar tutuş performans puanları tanımlayıcı değerleri

Gruplar	N	\bar{X}	SS
Deney Grubu	11	10,72	1,27
Kontrol Grubu	11	9,18	0,86

Tablo.3.1.'da görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin gitar tutuş performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları 10,72'dir. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 9,18'dir.. Bu verilere göre, gitar tutuş performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin gitar tutuş performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U Testi uygulandığında ise aşağıdaki sonuçlar alınmıştır;

Tablo 3.2. Gitar tutuş performans puanları için yapılan gruba göre Man Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	15,27	168	19	,006	1.44
Kontrol	11	7,73	85			

$$p < 0.05$$

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında gitar tutuş performans puanları için. $U = 19$ ve $p < 0,05$. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 15,27, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 7,73 olduğu görülmektedir. Hesaplanan etki büyüklüğüne bakıldığında 1.44 değeri görülmektedir. Bu değer “geniş” bir etkiyi yansıtmaktadır. Bu değerlere göre hipotez (H01) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında gitar tutuş performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru gitar tutuş performansları geliştirmede, deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 2. Deney ve kontrol gruplarının “Sağ El Performansları”na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.3. Sağ el performans puanları tanımlayıcı değerleri

Gruplar	N	\bar{X}	SS
Deney	11	11,06	1,07
Kontrol	11	8,51	1,18

Tablo 3.3’de görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin sağ el performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları 11,06’dır. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 8,51’dir. Bu verilere göre, sağ el performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemlerin sağ el performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U-Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir

Tablo 3.4. Sağ el performans puanları için yapılan gruba göre Man Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	16,59	182,50	4,5	,000	2.26
Kontrol	11	6,41	70,50			

$$p < 0.05$$

Tablo 3.4’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sağ el performans puanları için $U = 4,5$ ve $p < 0,05$ ’tir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 16,59, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 6,41 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 2.26 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez (H02) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sağ el performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru sağ el performansı geliştirmede deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 3. Deney ve kontrol gruplarının “Sol El Performansları”na ilişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.5. Sol el performans puanları tanımlayıcı değerleri

Gruplar	n	\bar{X}	SS
Deney	11	6,99	0,93
Kontrol	11	5,87	0,65

Tablo 3.5’de görüldüğü üzere deney grubu öğrencilerinin sol el performanslarına ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalaması 6,99 dur. Kontrol grubu öğrencilerinin puanlarının aritmetik ortalaması ise 5,87’dir. Bu verilere göre, sol el performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin sol el performansları için verdikleri puanlara Man Whitney U- Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir:

Tablo 3.6 Sol el performans puanları için yapılan gruba göre Man Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	Cohen d
Deney	11	15,45	170	17	,004	1.41
Kontrol	11	7,55	83			

$p < 0.05$

Tablo 3.6’da görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sol el performansları için; $U = 17$ ve $p < 0,05$ ’dir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 15,45, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 7,55 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 1.41 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez (H_03) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında sol el performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; doğru sol el performansı geliştirmede deney grubu öğrencilerine uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

Hipotez 4. Deney ve kontrol gruplarının “Eser Üzerindeki Performanslarına (tartımları doğru yapma, notaları doğru ve temiz seslerle çalma, eseri bütün olarak seslendirme)” İlişkin bulgular aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.7. Eser üzerindeki performansa ilişkin puanların tanımlayıcı değerleri

Gruplar	n	\bar{X}	SS
Deney	11	11,24	1,63
Kontrol	11	7,06	2,24

Tablo 3.7’de de görüldüğü gibi deney grubu öğrencilerinin eser üzerindeki performanslarına ilişkin aldıkları gözlemci puanlarının aritmetik ortalamaları 11,24’dür. Kontrol grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ise 7,06’dır. Bu verilere göre, eser üzerindeki performanslarına ilişkin puanlarda, deney grubu öğrencilerinin aritmetik ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözlemcilerin eser üzerindeki performanslar için verdikleri puanlara Man Whitney U-Testi uygulandığında bulunan sonuçlar ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir;

Tablo 3.8. Eser üzerindeki performans puanları için yapılan gruba göre Man Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P	Cohen d
Deney	11	16,23	178,5	8,5	,001	2.16
Kontrol	11	6,77	74,5			

$p < 0.05$

Tablo 3.8’de görüldüğü üzere, deney grubu ile kontrol grubu öğrencilerinin eser üzerindeki performanslarına ait gözlem puanlarına Man Whitney U testi uygulandığında; $U= 8,5$ ve $p<0,05$ sonucu bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin sıra ortalaması 16,23, kontrol grubu öğrencilerinin sıra ortalaması ise 6,77 olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğünün ise 2.16 olduğu ve “geniş” bir etkiyi yansıttığı görülmektedir. Bu değerlere göre hipotez (H04) reddedilir. Deney grubu ile kontrol grubu öğrencileri arasında eser üzerindeki performans puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur ve bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir. Bu sonuca göre; eser üzerindeki performanslar bakımından deney grubuna uygulanan video model desteğinin etkili olduğu söylenebilir.

4.SONUÇLAR VE TARTIŞMA

4.1. Sonuçlar

Bu çalışmada, özengen gitar öğretiminde video model desteğinin klasik gitar öğrenci performanslarına etkisi araştırılmıştır. Bulgular değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1-Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında gitar tutuş performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.

2-Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında sağ el performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.

3-Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında sol el performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.

4-Özengen gitar öğretiminde, video model desteği uygulanan grupla uygulanmayan grup arasında eser üzerindeki performans puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark video model desteği uygulanan grubun lehinedir.

4.2.Tartışma

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, araştırmayı yürütmek için seçilen konular ve derse yönelik hazırlanmış olan sesli ve görüntülü materyalin, başlangıç aşaması özengen gitar öğrenci performansları üzerinde olumlu yönde etkili olduğu gözlenmiştir. Bu sonuç değişik disiplinlerde video model destekli öğrenmenin etkililiği üzerine yapılmış başka araştırma sonuçlarıyla (Teker,1990, Branham, Collins, Schuster, Kleinert, 1999, Gökbudak, 2004, Can, 2004) paralellik göstermektedir.

Araştırmada, gruplara öğretilmek üzere seçilen konular ve derse yönelik hazırlanmış olan video model desteğinin, öğrenci performansları üzerindeki olumlu etkisi beklenen bir durum olarak karşılanabilir. Demirel ve diğerlerine (2004)’e göre eğitimde video kullanımı, öğrenmeyi zamana ve mekâna bağlı kalmaktan kurtarmaktadır. Videonun eğitimle ilgili bu avantajı, gruplardaki öğrenmeye olumlu katkılar sağlamış olduğu düşünülebilir. Araştırmada deney grubu öğrencileri video destekli öğretim materyalini ortalama 3.18 gün izlemişlerdir. Böylece konularla ilgili kritik noktaları ders sonrasında ortalama 3 kez daha tekrar gözleme olanağı bulmuşlardır. Razon (1987)’a göre “videonun eğitimde sağladığı kolaylıkların başında “tekrar” gelmektedir. Tekrarın öğrenme-öğretmede önemi büyüktür. Birey bir işi tekrarladıkça daha iyi öğrenir, konuya yatkınlık sağlar. Öğrenmenin iyi ve kalıcı olması, alıştırma ve tekrar sayısına göre artmaktadır.” Tuckman (1992)’a göre; gözlem yoluyla öğrenmede, hatırlama süreci çok önemlidir. Araştırmada, deney grubu öğrencileri, destek amaçlı verilen sesli ve görüntülü materyali istedikleri zaman izleyerek, konularla ilgili unuttukları davranışları tekrarlama ve konularda kazandırılmak istenen davranışların ayrıntılarını, tekrarlarla gözleme fırsatı bulmuşlardır.

Günümüz öğrencileri eğitim süreçlerinde, okul içinde ve dışında birçok etkinlikten oluşan sürekli bir yoğunluk yaşamaktadır. Okul programlarına ek olarak karşlarına çıkan sınav çeşitliliği ve bu sınavlara hazırlık amaçlı dersane süreçleri günlük yaşantılarında büyük yer kaplamaktadır. Ayrıca bunlara ek olarak gelişen teknolojik ürünlerin (bilgisayar, cep telefonları, elektronik ürünler v.b.) öğrencilerin hayatına girmesi yaşanan yoğunluğun artmasına sebep olabilmektedir. Bu yoğunluk öğrencilerin bir çalgıya yönelmelerini ve çalgının öğrenilebilmesi için gerekli zamanı ayırabilmelerini büyük oranda engelleyebilmektedir. Öğrencinin haftada bir kez gittiği, müzik kursu, okulundaki müzik kulübü v.b. yerlerde çalgı öğretimi genellikle bir veya ardı ardına iki ders saati şeklinde uygulanmaktadır. Özengen gitar öğretiminde haftada bir saat yapılan dersin öğrenci gelişimini artırmada yeterli olamayacağı söylenebilir. Öğrenci derste öğrendiklerini birkaç gün içinde tekrarlamaz ise unutmakta ve bir sonraki derse hazırlıksız gelebilmektedir. Bu durum sık tekrarlandığında çalgı öğretiminin gelişimi yavaşlamaktadır. Özengen çalgı eğitimindeki ders sayısının azlığı nedeniyle yaşanabilecek olumsuzlukların çözümünde; haftalık ders günleri ve saatlerinin artırılması düşünülebilir. Fakat bu durumda ortaya başka problemler çıkabilmektedir. Bunlardan birincisi; öğrencinin daha fazla derse katılması, ders ücretinin artmasına yol açacak bu durum; ailenin ders için ayırdığı bütçeyi zorlayacaktır. İkinci problem ise; öğrencinin yoğun okul programı içerisinde, çalgı öğrenimine ayrılacak daha fazla ek zamanın bulunamamasıdır. Bu iki problemin çözümü; ülkemizdeki eğitim sistemindeki, sınav yoğunluğu ve yine ailelerin ekonomik düzeylerindeki yetersizlikler göz önüne alındığında, yakın zamanda biraz zor gibi görünmektedir. Bu bağlamda mevcut durumda yapılan gitar öğretiminde, ders sayısının azlığından oluşan olumsuzlukları gidermek için yeni yöntem ve teknikler geliştirilmesi gerekmektedir. Branham, Collins, Schuster, Kleinert, (1999) otistik öğrenciler üzerinde yaptıkları bir araştırmada sınıf simülasyonu + Videotape modeli öğretim uygulandığında daha az öğretim oturumuna gerek duyulduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan araştırmalar video model desteğinin beceri öğrenimi (Branham, Collins, Schuster, Kleinert, 1999, Halisküçük,2007) ve çalgı öğrenimi üzerinde (Fraser 1997, Gökbudak, 2004, Can, 2004) olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda derse ek olarak uygulanacak video model desteğinin haftalık ders sayısı azlığından oluşan olumsuzlukların giderilmesi için kullanılabilceği düşünülmektedir.

5.ÖNERİLER

1-Video model desteği, özengen gitar öğretiminde öğrenmeyi hızlandırma ve haftalık ders saati yetersizliğinin giderilmesine katkı sağlamak için kullanılabilir.

2-Öğrencilerin eser ya da etüt üzerindeki performansı kameraya kaydedilerek, yapılan yanlışların kendileri tarafından gözlenmesi ve düzeltilmesi sağlanabilir.

3-Öğrencilere eser ya da etütteki zor kısımların profesyonel gitaristler tarafından yapılmış sesli ve görüntülü kayıtları izlettirilerek, bu kısımların tekrarlarla çalışılması sağlanabilir.

4-Özengen öğrencilerin performanslarına video model desteği etkisinin araştırılması daha uzun süreli olarak uygulanıp, sonuçlar dönemler halinde gözlemlenebilir.

5-İleri seviyelerdeki gitar öğrencileri üzerinde ön-test son-test desenli çalışmalar yapılarak, ileri seviyede bir konunun öğretilmesinde video model desteğinin etkisi araştırılabilir.

Ayrıca, müzik eğitiminde deneysel desenli araştırmaların sayısı ve niteliklerinin artması için gerekli ve önemli olan performans ölçeklerinin geliştirilmesi üzerine çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- 1-Aydıntan, Ziya.(1995). “**Gitar Metodu-1**” Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- 2- Alpagut, Uğur.(2001) “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Türk Halk Ezgilerinin Kemana Uyarlanmasının Keman Eğitimi Yoluyla Müzik Öğretmenliği Eğitimine Yansıtılabilirliği” Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: **Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.**
- 3-Arenas, Rodriguez.(1991). **La Escuela De La Guitarra Libro-1**, Buenos Aires: Ricordi Americana.
- 4-Branham, S. Rachel, ve Collins, Belva C, ve Schuster, John W. ve Kleinert, Harold. (1999). “Teaching Community Skills To Students With Moderate Disabilities: Comparing Combined Techniques Of Classroom Simulation, Videotape Modelling, And Community-Based Instruction” **Education And Training In Mental Retardation And Developmental Disabilities**, 34 (2), 170-181.
- 5-Çağrı, Serkan.(2004). **Sol Klarnet Eğitimi-1**, İstanbul: Bemol Yayıncılık.
- 6-Can, Kubilay.(2004). “Türkiye’ de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması Ve Etkililiğinin Sınanması”.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.**
- 7-Durak, Yavuz.(2007). “Piyano Öğretim Programı Model Önerisi Ve Uygulamadaki Görünümü” Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Bolu:Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.**
- 8-Fabbri, Roberto.(2000) **Suiniamo la Chitarra**, Milano: Nuava Carrisch, Via Campania.
- 9-Fidan, Nurettin ve Erden, Münire.(1987). **Eğitim Bilimine Giriş**, Ankara: Repa Basın Yayın ve Tic. Ltd. Şti.
- 10-Kanneci, Ahmet.(1988) **Klasik Gitar Metodu**, Ankara: Meteksan Ltd. Şti.
- 11-Orhan, Feza ve Akkoyunlu, Buket.(1999). “Uzaktan Eğitim Yaklaşımında Temel Eğitim I. Kademe Öğretmenlerinin Video Destekli Hizmet İçi Eğitimi” **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** 16-17 : 134 – 141.
- 12-Sayar, Z.Gülnur.(2007). **Piyano Metodu-1** İstanbul: Bemol Yayıncılık.
- 13-Teker, Necmettin.(1990). **Video Merkezli Bireysel Öğrenme Yöntemi** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, <http://www.education.ankara.edu.tr/ebfdergi/arsiv.htm>
- 14- Torun, Mutlu.(2005). **Ud Metodu-1**, İstanbul: Bemol Yayıncılık.
- 15-Türkaydın, Kerem.(2005). **Jazz Gitar Metodu**, Bemol Yayıncılık.
- 16-Uçan, Ali.(1994). **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler- Yaklaşımlar**, Ankara :Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- 17-Yeprem, M. Safa.(2004). **Klasik Gitar İçin Kompozisyonlar** İstanbul: Bemol Yayıncılık.
- 18-Yeprem, M. Safa.(2003). **Flamenko Sanatı ve Gitar** İstanbul: Bemol Yayıncılık.

19-Yeşilyaprak ve Diğerleri.(2004). **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

20-Yöndem,Sadık.(1998). “Türkiye'deki Mesleki Müzik Yüksek Öğretim Kurumlarında Klasik Gitara Uyarlanmış Türkü Kaynaklı Eğitim Müziklerinin Öğretiminde Ve Seslendiriminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”. Yayınlanmamış Doktora Tezi,**Ankara:Gazi Üniversitesi.**